

Upravnik „Štajerca“, g. U n n e r je podal blagajniško poročilo. To poročilo je dokaz, da napredujemo v vsakem oziru in da dela danes „Štajerc“ že z velikimi svotami. Zbor je vzel poročilo na znanje.

G. dr. pl. P l a c h k i je govoril o drugi točki „P r i h o d n j e d e ž e l n o z b o r s k e v o l i t v e“. Raztolčal je natanko razmre in priporočal udeležbo pri volitvah. Tudi njegovemu govoru je sledilo živahnodobravanje. Shod je sprejel nato ednoglasno sledeči sklep: „Strankarskemu vodstvu se naroči, da izvrši vsa potrebna preddela za udeležbo naše stranke pri prihodnjih volitvah.“

O točki „O r g a n i z a c i j s k a , a g i t a c i j s k a i n t i s k o v n a v p r a š a n j a“ je govoril zopet g. urednik L i n h a r t . Popisal je detajlno delo gledē zaupniške organizacije, nadalje delovanje tiskovnega društva „Štajerčevga“ in izdajo koledarjev ter knjižic. Nato je govornik kmetom razjasnil v slovenskem jeziku pomen našega gibanja. Opisal je tudi škandalozno postopanje hofrata Ploja. Kmetje so govoru burno odobravali in iz novega so se čuli ogorčeni klici: „Plojevci nas hočejo za norca imeti“.

Pri točki „R a z n o t e r o s t i“ je govorilo več govornikov. Najzanimivejši je bil govor g. okrajnega načelnika O r n i g a . V nemškem in slovenskem jeziku je razjasnil n e s r a m n e l a ž i P l o j a in njegovih podrepnikov. Obžaloval je živo, da more tak človek, ki je c. k. hofrat, doktor in boge kaj vse, ki je še včeraj Orniga roko stisnil in ki je obenem sošolec Orniga, na tako nesramni, perfidni način resnico pačiti. Z velikim ogorčenjem so poslušalci osojali demagogično postopanje Ploja.

Na to se je predsednik v daljšem govoru, v katerem je zlasti važnost kmetskega stanu omenil, zahvalil za udeležbo in zaključil velevažni naš zbor.

Po strankarskem zboru se je pričel takoj drugi letni shod t i s k o v n e g a d r u š t v a „Š t a j e r c a“. Podalo se je potreba poročila. Na to se je ednoglasno sklenilo, da se v r a ě u n i z a p r v o l e t o z a v s a k i d e l e ž 6% o b r e s t i . To je pač najboljši dokaz, da naše tiskovno društvo lepo napreduje. Upamo, da dobimo vedno več članov in da bodo na ta način zamogli vedno več za našo stvar storiti.

Tako sta končala ta dva imenitna zborovanja. Udeleženci so nesli seboj vtis, da je „Štajerčeva“ napredna stranka edina in najmočnejša zaščita ter najpoštevnnejša z a g o v o r n i c a l j u d s k i h p r a v i c .

Zdaj pa zopet na delo! Vsi, ki znajo in hočejo napredno misliti, naj delujejo z nami in — bodočnost bode boljša!

## Politični pregled.

Štajerski deželni zbor je sklican za 15. septembra. Zasedanje bode le kratko.

Razveljavljenje okupacije? Listi poročajo, da hočejo Mladoturki, ki so zdaj na krmilu, zahtevati razveljavljenje avstro-ogrsko okupacije v Bozni in Hercegovini. Te dve deželi bi postali na ta način zopet popolnoma turški. Kaj

tudi žmetno z mladimi regirati, no strah pa je tudi dobra reč, brez krega še mačka ne boga.

Tak je te bilo. Vüčila sta se oneja tri leta, no sta bila oba en den free. Pej, kaj je te lüšno bilo, ki sta oneja ksela bila. Te sta oneja ne več bila kečkana al pa klapovuškana, zaslužila sta tudi nekaj; no tabak kaditi sta tudi smela. Oneja sta zaj na vse hüdo pozabila, sta previdla, kaj so mejstri prav meli, če so včasi hüdi bili, no sta oba potlej še dugo pri njenih mejstrih po šterah šivat hodila.

Cejt je mino. Jožek no Dražek sta Joža no Draž gratala, že sta bila črez 20 let starja, mislila sta si da oneja mejstra gratata. Resen, Joža si je kūpio tiblo no laketa, fingrot, škarje no igle je že prle meo. Draž pa si več ceaga kupiti mogo, kajti on nūca vse forme šile, kleše no dreve. To drugo za oblec ma kmet, domačo platno, cviren se tudi doma naprede, drük, cajk al pa štof s firoy se pa kūpi. Za škorje tudi tak, svijnski leder no drete ma kmet doma,

neki poreče k temu naša vlada? Saj smo vendar milijone in milijone v te deželi vrgli...

Krvava Rusija. Ruski časopis „Bječ“ je ustavil statistične podatke o smrtnih obsodbah in usmrtiltah, kolikor jih je mogel dobiti. Ta list je objavljal slediči pregled za prvo polletje 1908:

Smrtnih obsodb je bilo

mesece januarja . . . . .	116
” februarja . . . . .	122
” marca . . . . .	184
” aprila . . . . .	106
” maja . . . . .	217
” junija . . . . .	131
Skupaj . . . . .	856

Usmrtili so pa, kolikor se more natačno dokazati

mesece januarja . . . . .	43
” februarja . . . . .	56
” marca . . . . .	47
” aprila . . . . .	49
” maja . . . . .	81
” junija . . . . .	54
Skupaj . . . . .	330

ta statistika je pomanjkljiva. Mislijo bi se po navidezno malem številu justifikacij, da je car pomilostil toliko oseb. Toda politični zločinci se na Ruskem le redkokdaj pomiloste. Ampak poročanje o izvršenih smrtnih obsodbah je tako pomanjkljivo, da se ne more sestaviti popolnega pregleda. Obsodbe same pridejo še navadno v javnost, četudi ne vselej, o izvršitvah se pa izve prav malo. Včasih se poroča, da je car potrdil toliko in toliko smrtnih obsodb, potem pa nastane molk. Navadno se usmrčujejo obsojenici v temni noči, kje zunaj mesta in živ krst ne izve, kaj se je zgodilo. Ministrski pomočnik Makarov je moral priznati, da vlada sama ne ve, koliko smrtnih obsodb se izvršuje vsak dan. Po posameznih mestih se dele sodbe za prvo polletje tako: V Varšavi je bilo obsojenih 150, v Kijevu 91, v Rigi 83, v Odesi 50, v Petersburgu 47, v Moskvi 39, v Jekatarinovlavlju 36, v Revalu 34, v Harkovu 24, v Permi 23, v Vilni 21 oseb i. t. d. Usmrtilo pa se je: V Varšavi 46, v Lodžu 36, v Kijevu 30, v Odesi 27, v Kazani 18, v Jekatarinovlavlju 18, v Rigi 17 oseb i. t. d. Stoljipin in njegovi tovariši bi radi dopovedali svetu, da je na Ruskem sedaj konstitucionalno življene. Če bi bilo res, se ne bi toliko morilo. In s tako divjaško vlogo se bratijo naši prvaški odrešeniki!

A ta statistika je pomanjkljiva. Mislijo bi se po navidezno malem številu justifikacij, da je car pomilostil toliko oseb. Toda politični zločinci se na Ruskem le redkokdaj pomiloste.

Ugovor nobeden nič ne pomaga, Obleka vojaška preveč je draga — Lepa res so suknena krila rudeča Ali ječa je huda in kaša zlo zgeča.

Kdor obleko vojaško hoče nositi,

Mora vojak aktiven biti;

Nositi blago vojaško sumljivo,

Predstojniku nikakor ni dopustljivo.

Ker je pred par dnevi dež zopet zemljo namočil in imamo upanja, da bodo vrabci, kateri tak lepe pesmi pojelo, za slučaj ko se bodo najedli dobrega prosa, še lepše peli, Vam gosp. urednik obljudim, da Vam bom tudi dalje to pesmico poročal. — Vi gospod vladar strigovske grabe pa ste opozorjeni, da predstojništvo kar najprej mogoče taki osebi izročite, pri kateri ne bo potreben hiša preiskovati. Drugač pričakujete punt cele občine. Na svidenje.

**Căteske toplice** (in njih nadzornik). Ljubi Štajer! Če ti je le kaj mogoče in ako imaš le malo časa, podaj se v Căteske toplice z osto krtiča in okrtiča dobro lepega nadzornika gosp. Zupana, učitelja na slov. ſoli v Brežicah. Ta gospodek ti je tako prost, da bi si človek lahko mislil, da je kaki pečar ne pa učitelj. Opazil sem namreč, da so nekoji ljudje boljšega stanu ustremno, drugi pismeno prosili 14 dni poprej, da jim preskrbi sobe na vnožju, ker ne morejo po stopnicah hoditi. Ali kaj je bilo? Vse se je na najbolje obljudilo, kakor je tudi „N a r o d n i L i s t“ raztrobil: dobra postrežba, po zahlevi stanovanje itd. Ali glej, čež 14 dni pridejo tja, jim odkaže s prostimi besedami stanovanje v prvem nadstropju; po ugovoru zoper to se je gospodek razsrdil in rekel: ako jim ne ugaja, naj pa grejo v 20 minut oddaljen znameniti hotel Grič! V obljudjenem stanovanju so bile že namebre neke frajlice iz Zagreba ali od kje. Kaj porečeš, ljubi Štajere, k temu; da bi oslabeli ljudje hodili v 20 minut oddaljeni „Grič“ k počitku, ako še čez par stopnic priti ne morejo? Ali še bolj je treba v delo vzeti njegovega zdravnika iz Samobora, kateri vsacega vpraša, koliko rogov da si bode dal nastaviti, brez da bi ga preiskal, ima li kaj krvi ali ne, tako se je pred par dnevi neki ženi zgodilo, katera ga vpraša: koliko hočete pa imeti? Žena reče: mislim da bode deset zadostovalo. Nato on: Vam tudi lahko več; je videl da je precej debela. In res je noseka deset nastavi rogov, ali žalibče, še kaplje krvi ni prišlo, ker ima žena vodeniko. Ali ni to mesarsko delo? Sramota! Gosp. nadzornik pa se naj opraviči in opere svojih grehov, kajti snovi še imamo dovolj tudi od njegovega pončevanja v ſoli in od njegovega cuka. Za sedaj do volj, prihodnji več.

Opazovalec.

**Sv. Tomaž pri Ormužu.** Dolgo trajajoča suša nam je nektere poljske pridelke letos popolnoma uničila. Sami ne bodemo imeli živeža, otroci bojejo gladovali, kaj pa bode uboga živila brez krmę? Kje naj dobimo resitev, denar, da si v tej hudi stiski pomagamo? Res huda prihodnost na spomlad nas čaka. — Opozarmamo našega gosp. dehanta Cafu, naj opusti letošnjo jesensko zbirico, naj pa tudi blagovoli na spomlad reveže, kjer so v resnici najbolj revni v naši fari podpirati, posebno uboge zastradane otroke. Ta častiti g. Caf zna gotovo soditi razmere med bogatinom in siromakom. Ko je prišel kot kaplan k nam, je bil res reven, brez živine, brez voza in brez sparkasinh bukvic. Ker je bil ubogec, smo mu radi darovali, da si je nekaj opomogel. Oglejmo si tega gospoda z zlato verižico sedaj. Pelje se v vsoti kočiji z dvema črnima galuma, kak grof Bumbel. Denarjev ima da sam ne zna koliko, potem pa mu moraš plačati vse, kar stori za tebe. Sfehtari po fari kar si pridelal. Dosedaj še za male prasce ni fehtal, da bi si je stistoj

## Kdo se ni naročil „Štajerčev“ kmetski koledar?

### Dopisi.

Iz občine Terbegovske pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Tudi pri nas je letošna suša napravila veliko škode. Pomanjkanja ne trpijo samo ubogi ljudje in živila, temveč tudi revne ptice, kod vrabci itd. Te uboge sirotice so ob tem časo drugih let čverčele po prosu ter stvarniku de-

podplate, čavle, klince no pop, al če se oglavi na biks nūcajo, tudi kmet kūpi.

Resen, zaj sta Joža sabolski, no Draž šoštarski mejster. Šla sta vsaki svojim ceogom na štero šivet. Joža je šivo robače, breguše, sūkje, hlače, pruslike, na še za ženske, rokavce, jajinke, untersice, pa tudi surko, no včasi, še je kakšo frtošnjačo, fiurto, al pa svilnati robec zarobio. Draž pa je šivo navadno za vsaki den škorje z biksanimi sarami, no tudi lepe punčuhe. On je tudi mogo rastrgano obütalo zakrpati no potumplati.

Dostakrat se je trofilo, da sta se Joža no Draž pri enem kmeti na šteri zisla. Oneja sta bila vrla meštra, sta flisih ſivala, no sta se dostakrat pogučavala, kak je jima prle v vuki no po drugih šterah šlo. Dobra prijatelja sta oneja bila, vesela pri ſivanji, no sta si dostakrat kakšo lepo popevko zapopevala al pa lepo vižo zafückala, no prav dobro je jima šlo.

repol krmil, katero nafelhta. Dobro bi bilo, ko bi se naš častiti držal sv. evangelija, kateri se bere na dan sv. Marka. Ako hočeš biti moj učenec, ne smeš imeti ne torbe ne mošnje i. t. d. (Ne zlate verižice pač pa črno lakirano kočijo.)

Slišati ga je bilo večkrat, da je rekel: moji farani so res kaj dobre ovčice; kako me lepo vbojajo. To pribijem tudi jaz tukaj, da je to res. Celo občinski župani se mu udajo. Saj jum svetuje, kateri poslanci naj se volijo, ktere časnike morajo brati in kako naj ravnajo, vse se ga nboga. Potem pa jim pravi: res dobre in pridne ovčice ste. — Dne 18. t. m. je pogorelo poslopje Jožefu Reih v Hranjigovcih domače župnije. Ko smo šli od tistega velikanskega ognja domov, nam je svetoval nek pameten Štajercjanec: Pojdimo ko naj poprej k našemu dekanu, ter ga poprosimo, naj zapove svojim ovčicam, da si ustanovijo požarne brambe po občinam. Njega bode gotovo ljudstvo ubogalo, kakor ga je, ko je ustanovil „Marijino družbo“, kakor romanje, mladeničko organizacijo i. t. d. Naj imajo te požarne brambe slovensko ali nemško, turško ali japonsko komando; to je vse jedno, ako le bodo ustanovljene. Tudi dobro bi bilo, ako bi zapovedal častiti kaj takega duhovnikom njegove tehnatije, kakor tudi to, da opustijo njegovi podložni duhovniki letošnjo zbirco (beringo), ker po sosednih župnjah preti tudi hudo od suše prizadetim siromakom. Gosp. Caf! Bodite torej tako prijazni ter nam storite to dobro! — Naznaniti ti še moram, dragi „Štajerc“, nekaj groznega. Dne 19. t. m. sta dva klerikalna agitatorja žganičila dopoldan v Brummovi žganiji v Lahoncih, kjer je znani klerikalni Meško kot župan. Ko sta se ta dva žganičila do grla napila, sta se z nemirala, ter je takozvani Klemenčič mizar zabodel svojega žganičnega tovariska z nožem v srce, ki se je ta zgrudil takoj mrtev na tla. (Res pridne, pobožne ovčice iz klerikalnega gnezda). Stari misijoner.

**Sv. Barbara v Halozah.** Cenjeni čitatelji Štajerca! « Moram Vam naznani neizmerno skrb našega crkv. ključarja Habičeka. Sedaj ko živi v sovraštvu s kaplanom Rabuzekom, nima miru noč in dan. Obiskuje sam odlične farane ali pa pošilja zeta, naj prigovarja za odstranjenje tega kaplana. Mislite si, dragi čitatelji, čest katero en uživa v zagradu na svojem novem sedežu, katerega so omisili g. Vogrin njemu kot crkv. ključarju; tamkaj sedi kakor kralj Salomon v stari zavezi, ko ga je prišla občudovat kraljica iz Labe. In nekaj enakega se bi bilo njemu posrečilo ko bi bil v zagradu navzoč pred šolarsko mašo; po leti ga je prišla občudovat celo Reherjeva koza in ko ga ni našla je meketala tako, da je morala zgoraj omenjenega soprogata iti žalostno žival tolažit in izganjet. Sedaj vsaj znamo, radi česa je vchod v zagrad prepovedan od strani g. Vogrina. Mislimo si njegovo skrb pri cerkevni opravilih. Na Telovo mesto da bi šel z kadilnicu pred Reš. Telesom, pa je krenil za dekletami proti stranskim vratom, ter so moralni opozoriti župnik njemu podobnega Belšaka, da ga je spravil na pravi pot. Kadar pa pred olтарjem z kadilnicu podkaja, tedaj pleše po koleni na stopnicah od enega konca do drugega, ne da bi vstal in zopet pokleplnil. Ko je še bil predstojnik, je zmirjal po noči hodil okoli po straži z svojimi privrženci, ter obiskoval hiše, kjer so bila dekleta zaljubljene v fante; če je katerega zavohal ga je v imenu postave aretilar, in pri tem ni pomislil da je on sam bil še veliko hujši v zgodnji mladosti, kar se je pokazalo pri Treziki... To je sposobnost za cerkv. ključarja!

Nevidišga.

**Od hrvatske meje.** Dolgo se že nisem oglasil v vašem cenjenem listu. Različno delo me je mudilo in čakal sem primernega časa, da napisem nekaj vrstic o našem haloškem Nepomuku. Pred kratkim sem namreč zvedel, da se zaradi mojega dopisa napadajo druge osebe, češ, da le ta zamore vedeti moralične zasluge našega popolnoma nedolžnega župnika. Povedati vam moram, da so pri nas že žabe regetele, kako je naš čedni g. župnik Vogrin v Zavrču v ekstra sobi se zavabaval s hrvatsko devojko — seveda popolnoma sam — in da še tedaj ni hotel se od nje ločiti, ko je za njim pričpaljal dekan. Nadalje nam je nekdanja kuhanica pri Borlu pravila, kako ji je nagajal ter celo silil v njeno soko. Gospod Vogrin, popravite to, če si upate!

In ta gospod še danes rad obišče one devojke, s katerimi se je nekdaj tako divno zabaval. Prijele se, liki turškemu paši, in ko je vzel njemu podobnega zavrčkega dekanu na voz, se spusti v dir skozi Zavrč na Hrvatsko. Sicer pa pustim dekanu pri miru, ker sedaj nima razun Vogrina in svoje žlahte nobene zabave. Njegove najpokornejše in najčistejše Marijine kcerke so odšle, a druge so večinoma dobro zrejene morale dati devištu slovo. Čudimo se le, da se tudi neke hrvatske farske devojke ta bolezem ne prime. Vam, g. Vogrin pa svetujem, da primete pero v roko in napravite popravek. Če ne znate sami, naj vam pomaga kunštui Rabuzekov Jakec. Ta šent vam še morebiti v verzih takšnega sestavi. Torej Jakec, Trezika in Nepomuk na delo — v slogi je moč!

Nevesekdo.

**Vsakdo** bodi član tiskovnega društva „Štajerca“.

## Napredno delo.

Gornja sv. Kungota.

Hudi boji za življenje silijo ljudi, da se združujejo, kajti le v slogi je moč. To so spoznali skoraj že vsi stanovi, le naš kmet ne ve tega ter prepušča skrb za lastni blagor tujim osebam, večinoma ljudem, ki so prava kuga za ljudstvo, kakor nas uči zgodovina.

Pa hvala Bogu, že se svita! Tudi kmet bo postal samostojen gospod in noče več biti podoben ponižnemu voličku, katerega goni lena ljudska pijavka, kamor hoče. Sam mora plačevati davke, sam je moral dolga leta služiti kot vojak za branitelja domovine, zato hoče tudi sam odločevati, kaj se mora storiti za njegov stan.

Pri nas je sklenilo nekaj kmetov in kmetijskih prijateljev, da poučijo tukajšnje posestnike, kako potrebna je za njih združitev. Prosili so vodstvo agrarne, to je poljedelske stranke v Gradcu, naj priredi tukaj kmetski shod. In res je vodstvo ustreglo ti želji in tako se je v nedeljo dne 23. avgusta zbrala velika množica kmetov iz naše, šentjurške in svičinske fare v kremi g. Mayerja.

Shod je otvoril g. nadučitelj Kellenberger iz Svičine. Pozdravil je zbrane može in jim slkal, kako potrebno je, da se tudi kmeti enkrat združijo. Potem je predlagal, da se voli za predsednika shoda gospod V. Falke, grajščak v Št. Jurju, za njegovega namestnika pa g. Pavel Doppler, posestnik v Št. Jurju.

Nato je gospod cesarski svetovalec dr. Kapper iz Gradca kot vodja agrarne stranke v krepkih besedah razložil, zakaj se morajo združiti tudi kmeti in kaj hoče storiti agrarna stranka.

Agrarci hočejo, naj se kmeti brez razlike jezika, vere in političnega mišljenja združijo, da zamorejo potem lahko ustanavljati zadruge, če so v katerem kraju potrebne in da bodo lahko prevzeli zaloganje vojaštva s potrebnimi pridelki. Agrarna stranka je vstanovila v Gradcu agrarno banko (hralinlico), pri kateri lahko dobri kmet denar po ceni proti amortizaciji na posodo. Da bi kmeti ne zapravljali s nepotrebnimi tožbami časa in denarja, dobri vsak ud agrarne stranke od vodstva zastonj natančen nasvet, kaj mu je storiti, kadar se mu zgoditi kakšna krivica. Agrarna stranka hoče delati na to, da bodo pri volitvah izvoljeni samo takšni poslanci, ki ne bodo kmetom samo vse obljudili, ampak ki bodo tudi v resnici delovali za kmetski stan brez ozira na to, če je komu ljubo ali ne. Govornik nam je tudi povedal, da vlada pač meče poslancem milijone, če je pa treba ubogemu kmetu pomagati, tedaj pa ni časa, ne denarja. Namesto de bi cesarstvo zidal kanal med Donavo in Odro, kar bo veljalo veliko sto milijonov, naj raji vratnavajo naše potoke in reke in zidajo potrebne ceste in železnice. Tudi bi se moral odpraviti krivici zemljiški daveli ter se nadomestiti z osebnimi razun tega bi morali bogataši od svojih denarnih žakljev večje davke plačevati kakor zdaj. Če bi bili kmeti edini, bi jum vsaka vlada morala izpolniti vse želje in kmetski stan bi bil trdna podlaga cele države.

Za lepe besede se je zahvalil govorniku g. Repnig, načelniku naše kmetijske podružnice.

Drugi govornik, gosp. F. Girstmeier, se je tudi zahvalil vodstvu agrarne stranke in vzpodbujal zbrane kmete k složnosti. Če bi bili složni, bi vlada ne študirala tako dolgo škode, ki jo je napravila suša, ampak bi bila kmetom že davno posodila kacih 20 milijonov kron, da bi si bili mogli v pravem času naročiti krm. Da bi obilo sadje letos ne šlo v nič, moralna bi vlada kmetom dovoliti, da smejo prosto žgati, a davel od žganja naj bi plačal kmet še le potem, ko bi žganje prodal. — Poslanci, ki nič ne storijo za kmeta, so veliki tati: Bogu kramojo zlati čas, kmetu srečo, a državi denar. (Višarno odobravanje).

Gosp. Kellenberger predlaga, da napravi agrarna stranka potrebne korake, naj se § 23 domovinske postave spremeni v tem zmislu, da smejo tuje občine dajati potujočim le tedaj de narne podpore, če so v resnici potrebni. Zdaj se večkrat prigodi, da leni potepuh izvabijo na račun domovinskih občin cele stotake.

Potem se je sklenilo ustanoviti za fare Gornja Kungota, Št. Juri in Svičina podružnice agrarne stranke, in so se izvolili za zaupne može, ki naj podružnice ustanovijo, sledеči posestniki: gosp. A. Dobay za Št. Juri, gosp. Gašper Gaube za Svičino in gosp. Jožef Mayer za Kungoto.

Nato se sprejmeta ostri rezoluciji proti na meravanemu sklepu trgovske pogodbe s Srbijo in proti dragemu zidanju nepotrebnega kanala med Odro in Donavo.

Gospod predsednik se je končno zahvalil vsem govornikom in žeče mnogo uspeha, zaključil shod. Pa nismo se še mogli ločiti, ostali smo še nekaj časa skupaj in pri dobrem vincu se je spregovorila še marsikatera navdušena beseda. Pomagaj si sam in Bog Ti bode pomagal!

## Novice.

**Papež duhovništvu!** „Bauern-Zeitung“ piše: „Ob priliki obletnice svojega kronanja izdal je papež duhovništvu celega sveta razglas, v katerem opozarja duhovnike na višo svetost življenja. Med čednostmi, ki jih naj duhovnik pred vsem doseže, imenuje papež zlasti ljubezen, ki povsod „mir med narodi razširja“ in celo „sovražniku odpusti“. K temu razglasu piše eden čitateljev: „Dovolite mi malo prošnjo, kateri izpolnitev Vam bode gotovo zahvalo čitateljev prinesla. Morda bi imeli toliko časa, da preiščete, koliko duhovnih gospodov ima Koroška, kateri živijo čisto in mirno, darujejo i nasproti dokrote, izprašujejo svojo vest in razširajo mi med človeštvo? Posebno primerni čas za tako raziskovanje bi bila doba deželnoborskih volitev. Sicer je lepo, da so v Rimu potrebo takega razglasa izpoznavni. Zakaj neki?“

Mi pristavimo k temu, da nas dotični razglas pravzaprav ne veseli. Resnično versko srce mora biti žalostno, da smatra papež za potreben, svojo duhovščino k redu klicati. In koliko duhovnikov bode papeža ubogalo? Od kaplanov hujskačev pač nobeden!

**Slovenska kaplanokratija.** „Sö-K“ piše: Knezoškof dr. Napotnik je razpustil politično društvo „Zvezde lavantinskih dušnih pastirjev“. O vzroku te stroge odredbe ne pišejo klerikalni listi ničesar. Ali se je dozdele slovenskemu škofu to počenjanje res že prejstvo? Tako je menda, kajti proti razpustu se zavzemajo Plojevi listi. Visoko na času bi pač bilo, da bi naredil g. dr. Napotnik red. Prvaška kaplanokratija je resna nevarnost za cerkev samo. Duhovnik naj narodnostno nastopa, ako zamore to združiti s svojim stanom — ali na prižnici liberalne liste prečitatavi, v spovednici nebesa od političnega preprčanja odvisne delati, iz ozadja na družinske očete streljati, križe zaradi nemškega napisa iz groba trgati, poštene napredne matere po krivici detomora obdolžiti, kakor se je to vse že točka za točko zgodilo, — to je preveč. To mora i g. Napotnik priznati! Take razmere morajo moralično propalost uresničiti, ki mora i po tej kaplanokratiji zastopani cerkvi škodovati.